Regionale Indië-herdenking

STICHTING WARINGIN

15 augustus 2024

13:45 uur tot 17:00 uur

BRIGHTLANDS SMART SERVICES CAMPUS Smedestraat 2, Heerlen
INDIË-MONUMENT Ir. Dingertuin (ABP-tuin), Oude Lindestraat 70, Heerlen

Onze Indische moeder

Daisy Gisberts-Simon (R.I.P.)

Beelden doorkruisen mijn geest
als ik aan onze moeder denk
haar guitige lach, haar humor
verpakt in woorden.

De wereld in explosie.
Japan op zoektocht
naar land en macht.
Onderweg, ontwrichte mensen
achter zich laten.

Maar niet deze vrouw
met haar onverschrokken blik,
met het opgeheven hoofd
rotsvast is haar vertrouwen.
Zó was zij onze moeder.

In en na dit oorlogsgeweld
zorgde zij voor geborgenheid
voor haar Indonesische moeder
en de vier kinderen
in die zwarte periode, dat haar man
in kamp Tjimahi 2 zat.
Zij hield stand, onze moeder.

Naar haar voorbeeld
activeren wij eigen kracht
trekken wij lering uit tegenslagen.
Winnen aan zelfvertrouwen en gaan moedig
nu en de daarop volgende dag verder...

Voorwoord

Onrecht verjaart niet, zeker niet als dit bevolkingsgroepen betreft die dit onrecht hebben ondergaan, maar vooral ook omdat het bij hun geleid heeft tot een gestapeld trauma.
Te denken hierbij valt o.a. aan hun traumatisch oorlogsverleden, het door de jaren heen bewust niet gehoord en genegeerd zijn door de Nederlandse politiek en het lange tijd niet of nauwelijks geaccepteerd worden in de Nederlandse samenleving.
Het immense triest gevolg hiervan was dat deze gemeenschappen om voor hun moverende redenen, vervielen in het lastig doordringbaar collectief fenomeen "Indisch zwijgen".
Uit een zeer recentelijk op last van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport uitgevoerd landelijk onderzoek (waaraan onze stichting overigens ook actief heeft deelgenomen) is naar voren gekomen dat er met name bij de jongere generaties, een grote behoefte bestaat aan het voeren van de dialoog over hun geschiedenis.
Onze stichting heeft deze expliciete behoefte van meet af aan onderkend en in dit verband dan ook tot doelstelling à priori verheven.
Ook wij zien de dialoog als een belangrijk middel c.q. patroon, om allereerst het Indisch zwijgen te doorbreken maar daarnaast tevens als belangrijke hoeksteen om:

- de kennis over de geleefde geschiedenis en cultureel erfgoed door te geven
- wederzijds begrip te creëren binnen en tussen gemeenschappen door verbinding
- invulling te geven aan de behoefte van verwerken en helen van de persoonlijke impact van de geschiedenis.

Wij beseffen terdege dat we in dit kader zeer beslist, nog een lange weg hebben te gaan.
Alleen al daarom spreek ik namens onze stichting de ultieme wens uit dat wij ook in de nabije toekomst, op uw onvoorwaardelijke steun en medewerking mogen blijven rekenen.

Tot slot wens ik U allen een waardige en respectvolle herdenkingsplechtigheid toe.

André Simon
Voorzitter Stichting Waringin

HERDENKINGSPLECHTIGHEID

13.00 uur **Samenkomst** in de aula van Brightlands Smart Services Campus

13.30 uur **Gezamenlijk** naar het Indië-monument

13.30 uur **Muzikaal intermezzo** Molukse Vocal Groep Saudara2

13.45 uur **Woord van welkom** Ceremoniemeester, J. van Overeem

13.50 uur **Voordracht gedicht** door de heer P. Gisberts

14.00 uur **Toespraak** Voorzitter Stichting Waringin, de heer A. Simon

14.15 uur **Toespraak** Burgemeester gemeente Heerlen, de heer R. Wever

14.30 uur **Muzikaal intermezzo** Molukse Vocal Groep Saudara2

14.40 uur **Toespraak** Gedeputeerde provincie Limburg, de heer J. Kuntzelaers

14.55 uur **Toespraak** Docent Fontys Lerarenopleiding Sittard, de heer B. de Wever

15.10 uur **Muzikaal intermezzo** Molukse Vocal Groep Saudara2

15.20 uur **Toespraak** Nederlands-Indische schrijver, de heer Reggie Baay

15.35 uur **Toespraak** Gouverneur provincie Limburg, de heer E. Roemer

15.50 uur **Wilhelmus/Vlagceremonie**

WILHELMUS VAN NASSOUWE
BEN IK, VAN DUITSEN BLOED,
DEN VADERLAND GETROUWE
BLIJF IK TOT IN DEN DOOD.
EEN PRINCE VAN ORANJE
BEN IK VRIJ ONVERVEERD,
DEN KONING VAN HISPANJE
HEB IK ALTIJD GEËERD.

MIJN SCHILD EN DE BETROUWEN
ZIJT GIJ, OH GOD MIJN HEER !
OP U ZO WIL IK BOUWEN,
VERLAAT MIJ NIMMER MEER.
DAT IK DOCH VROOM MAG BLIJVEN,
UW DIENAAR T'ALLER STOND,
DE TIRANNIE VERDRIJVEN
DIE MIJ MIJN HART DOORWONDT.

15.55 uur **Kranslegging/Bloemendefilé**

16.10 uur **Dankwoord ceremoniemeester - einde herdenkingsplechtigheid**
tot
17.00 uur **Gezellig informeel samenzijn**

Overige informatie

Vandaag is uw ceremoniemeester Jeffrey van Overeem.

Jeffrey van Overeem is geboren in Soekaboemi, en kwam in februari 1958 met de boot de Zuiderkruis in Holland, Amsterdam aan. Eerst in een contractpension te Velden opgevangen. Daarna in twee andere contractpensions in Valkenburg en uiteindelijk in Maastricht terecht gekomen. Jeffrey is tevens gastdocent WOII Azië, waarbij hij zijn verhaal vertelt via een presentatie aan leerlingen op middelbare (MBO, HAVO en VWO)- en basisscholen (groep 8). Ook bij onze stichting is hij gastdocent. Jeffrey is sinds 2022 bestuurslid bij de Stichting Waringin.

Reggie Baay (Leiden 1955) studeerde aan de Rijksuniversiteit van Leiden en is schrijver, publicist en onafhankelijk onderzoeker op het gebied van de Nederlandse koloniale geschiedenis. Hij schrijft romans, non-fictie, toneel en artikelen. Zijn beide ouders maakten de gruwelen van de Tweede Wereldoorlog in Azië mee en ondervonden daar de verstrekkende gevolgen van. Dat heeft het leven en werk van Reggie Baay sterk beïnvloed. Hij schreef hierover onder meer de roman “Het kind met de Japanse ogen” (2018). Een roman die voor verschillende literaire prijzen werd genomineerd. Als onderzoeker werkte Reggie Baay de afgelopen jaren aan projecten over het koloniale verleden, bij onder meer het Stedelijk Museum, het Rijksmuseum en het Van Abbe museum.

Jasper Kuntzelaers (1985) is geboren en getogen in Tegelen. Hij studeerde geschiedenis aan de Radboud Universiteit. Al vanaf jonge leeftijd (18) is hij politiek actief. Hij werkte voor de landelijke PvdA en was beleidsmedewerker Buitenlandse Zaken in de Tweede Kamer. Vanaf 2017 heeft hij gewerkt voor de gemeenten Peel en Maas en Venlo als communicatieadviseur. Jasper werd in 2012 actief als provinciaal Statenlid en was vanaf 2015 voorzitter van de PvdA-fractie. Nadat op 9 juni 2023 het coalitieakkoord “Elke Limburger telt” werd gepresenteerd, werd Jasper op 23 juni 2023 geïnstalleerd als lid van Gedeputeerde Staten. Hij is de gedeputeerde voor Cultuur en Erfgoed, Mobiliteit en Landbouw. Jasper woont in Venlo met zijn vrouw Vera Taks en heeft twee bonusdochters.

Bram de Wever is docent contemporaine geschiedenis aan de Fontys Hogeschool Lerarenopleiding in Sittard. Zijn opa en oma hebben een historie in het verhaal van Indonesië en de onafhankelijkheid van het land. Er waren boeken, kunstobjecten en er werd heel veel Indisch gekookt. Duidelijk was dat het verleden niet onomstreden was en er werd niet veel over gesproken. Oma eindigde uiteindelijk in de Jappenkampen. Opa en Oma trouwden in 1952 in Bandung.
Bram heeft in zijn carrière gewerkt van het basisonderwijs tot aan het HBO en in al deze onderwijslagen was er aandacht voor de relatie tussen Nederland en Indonesië.

Molukse Vocalgroup Saudara2 Dat goede wijn geen krans behoeft, bewijst dit geweldig vocaal ensemble al zeer geruime tijd. Op de diverse landelijke muzikale festijnen en Pasar Malams zijn zij dan ook een graag geziene gast. Zij nemen ons ook dit jaar weer mee op hun muzikale reis door hun roots en levenservaringen, waarin zij ons o.a. meevoeren naar parelwitte Molukse stranden en ons tevens een melancholieke inkijk geven in hun gevoelens van heimwee, broederschap en samenhorigheid.

Met dank aan

- Algemeen Bestuur Stichting Pensioenfonds ABP
- Directie Algemene Pensioengroep N.V. Heerlen
- Gemeente Heerlen (Kabinet/geleding Cultuur en Erfgoed)
- Provincie Limburg (Kabinet/geleding Cultuur en Erfgoed)
- Directie Brightlands Smart Services Campus Heerlen
- PIDEZAJN Grafische Vormgeving - Schin op Geul

en tevens aan alle overige (niet in dit overzicht) opgenomen donateurs en sympathisanten, die in welke vorm dan ook, hun steun aan onze stichting hebben betuigd.

Tot slot een bijzonder woord van dank aan
de bestuursleden van Stichting Waringin

A. de Bruin
J. van Dick
J. Geurts
R. Martherus
J. van Overeem
F. Robroek
A. Simon

en de leden van het vrijwilligersteam

de dames
I. Backer Leegstra
V. van der Burg
C. Fiegen-Oudhoff
E. Ginsel
A. Hanen
M. van Leer
C. Martherus
O. Park
F. Smit
C. Stienen
C. Schrooijestein-Sinay
D. Vincent

de heren
A. Backer Leegstra
P. Bazen
R. Cabo
B. Crompvoets
P. Franssen
J. Ginsel
L. Ginsel
J. Grond
H. Janssen
E. van Leer
I. van Maanen
H. Noma
G. Pieterse
E. Schrooijestein
O. Smit

Deze herdenking is mede mogelijk gemaakt door financiële steun van de gemeente Heerlen.